

Μακεδονικά

Τόμ. 1

Στίλπωνος Π. Κυριακίδου, Θεσσαλονίκη
Μελετήματα. 1) Αι περί τον Στρυμόνα και την
Θεσσαλονίκην Σλαβικάι εποικήσεις κατά τον
μέσον αιώνα. 2) Διοικητική ιστορία του θέματος
Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη 1939. Σελ. 46 με δυο
χάρτες στο τέλος.

Γιάννης Τσάρας

doi: [10.12681/makedonika.9370](https://doi.org/10.12681/makedonika.9370)

Copyright © 2016, Γιάννης Τσάρας

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Τσάρας Γ. (2017). Στίλπωνος Π. Κυριακίδου, Θεσσαλονίκη Μελετήματα. 1) Αι περί τον Στρυμόνα και την Θεσσαλονίκην Σλαβικάι εποικήσεις κατά τον μέσον αιώνα. 2) Διοικητική ιστορία του θέματος Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη 1939. Σελ. 46 με δυο χάρτες στο τέλος. *Μακεδονικά*, 1, 590. <https://doi.org/10.12681/makedonika.9370>

Ἄλλὰ τότε πῶς δημιουργήθηκε ἡ παράδοση; Αὐτὸ ἄλλο ζήτημα. Κι' ὁ Ταφραλί γνώριζε τὴν παράδοση αὐτή, μὰ ξέφυγε τὴ δυσκολία νὰ ὀρίσει κάτι ποῦ εἶναι πρόωρο ἀκόμα, ἀφοῦ μὰς λείπουνε τὰ στοιχεῖα.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΣΑΡΑΣ

Στίλπωνος Π. Κυριακίδου, Θεσσαλονίκια Μελετήματα. 1) Αἱ περὶ τὸν Στρυμόνα καὶ τὴν Θεσσαλονικὴν Σλαβικαὶ ἐποικήσεις κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα. 2) Διοικητικὴ ἱστορία τοῦ θέματος Θεσσαλονίκης. Θεσσαλονίκη 1939. Σελ. 46 μὲ δύο χάρτες στὸ τέλος.

Τὰ Θεσσαλονίκια Μελετήματα εἶναι δυὸ ὁμιλίαι, ποῦ ἔχει κάμει ὁ κ. Κυριακίδης στὸ κοινὸ τῆς Θεσσαλονίκης. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν ἐξαντλεῖ τὰ ζητήματα, ὅπως μὰς λέει κι' ὁ ἴδιος· ἐκθέτει μονάχα σέ γενικὲς γραμμὲς τὰ πορίσματα, ποῦ ἔχει βγάλει πάνω στὶς γεωγραφικοῖστορικὲς κι' ἔθνολογικὲς συνθήκες τῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης τοῦ μέσου αἰῶνα, καθὼς ἐρευνούσε τὶς χώρες αὐτὲς ἀπὸ ἀποψη λαογραφικῆ.

1ο. Τὸ πρόβλημα τῶν σλαβικῶν ἐποικήσεων γύρω στὸ Στρυμόνα καὶ στὴ Θεσσαλονίκη στὸ μέσον αἰῶνα εἶναι ἓνα μέρος μονάχα ἀπ' τὸ γενικὸ πρόβλημα τῶν σλαβικῶν ἐποικήσεων στὴν Ἑλλάδα, ποῦ ἔχει γίνει τόσοσ ντόρος γύρω του τὸν περασμένον αἰῶνα καθὼς καὶ στὰ δέκα πρώτα χρόνια τοῦ δικοῦ μας.

Ὁ κ. Κυριακίδης μπαίνει στὸ θέμα του ἀρχίζοντας ἀπ' τὰ συμπεράσματα τῶν σλάβων ἐπιστημόνων, ὅπως τὰ διατυπώνει στὰ 1926 ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Πράγας F. Dworknik στὸ ἔργο του « Les Slaves Byzance et Rome au IX siècle ». "Ὅλα ὅμως τὰ συμπεράσματα αὐτὰ τὰ ἀναιρεῖ ἓνα ἓνα μὲ στοιχεῖα, ποῦ φέρνει ἀπὸ βυζαντινὰ κείμενα καὶ φτάνει στὸ συμπέρασμα πῶς οἱ σλαβικὲς φυλὲς ποτὲ δὲν κυριέψανε ὀλάκερη τὴ χώρα. Ἰσα Ἰσα ποῦ, ἐπειδὴ εἴτανε τσοπάνηδες, ἐγκατασταθῆκανε στὰ βουνὰ κι' ἀπ' τὸν καιρὸ, ποῦ γίνονται χριστιανοὶ κι' ὑπηρετοῦνε στρατιῶτες, ἀφομοιώνονται καὶ γίνονται Ἕλληνες. Λεῖψανα φυσικὰ δὲ μπορεῖ παρα νὰ μείνανε, ἀλλὰ ἀριά καὶ ποῦ καὶ ποῦ.

Γενικὴ κρίση βέβαια γιὰ τὴν ὁμιλία τούτη δὲ μπορεῖ κανεὶς νὰ κάμει, ἀφοῦ ἐκθέτει πορίσματα μονάχα γενικά. Τὸ μόνο ποῦ ἔχει νὰ παρατηρήσει εἶναι πῶς ἡ ἔρευνα συχνὰ πικνὰ δίνει τὴν ἐντύπωση πολεμικῆς κι' ἔτσι φαίνεται σὰν νὰ ἀπομακρύνεται ἀπ' τὴν ἀντικειμενικότητα.

Βέβαια εἶναι νὰ λυπᾶται κανεὶς κατάκαρδα σὰ βλέπει ἀνθρώπους ἀληθινὰ σοφοὺς καὶ μὲ κάποια θέση μέσα στὴν ἐπιστῆμη νὰ παίρνουνε τόσο κοντόθρα καμμιά φορὰ τὸ κύρος τῆς ἐπιστῆμης τους, φτάνει νὰ δουλέψουνε γιὰ ἓναν κάποιο σοβινισμό.

2ο. Τῆς δεύτερης ὁμιλίας τὸ θέμα εἶναι ἡ διοικητικὴ ἱστορία τῆς Θεσσαλονίκης στὰ χρόνια τὰ βυζαντινὰ. Σ' αὐτὴ δηλαδὴ βλέπει κανεὶς τὴ θέση, ποῦ παίρνει ἡ Θεσσαλονίκη στὴ διοίκηση τῆς Μακεδονικῆς ἐποχῆς, τῆς Ρωμαϊκῆς καὶ τῆς Βυζαντινῆς ὡς τὰ χρόνια τοῦ Ἰουστινιανοῦ. Τὴν ἐποχὴ αὐτὴ παρουσιάζεται καινούρια διοικητικὴ διαίρεση, τὰ θέματα. Γίνεται ὕστερα μιὰ προσπάθεια γύρω στὴν ἔννοια τοῦ θέματος καὶ στοὺς ἱστορικοὺς λόγους, ποῦ τὸ δημιουργήσανε καὶ τέλος ὀρίζονται ποῖα εἴτανε τὰ σύνορα τοῦ θέματος τῆς Θεσσαλονίκης.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΣΑΡΑΣ